

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

1953

ਬਨਾਮ

ਜੁਲਾਈ, 19 ਵੇਂ

MST. ਬਚਨ ਕੌਰ- ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1953 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 282

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V)-ਧਾਰਾ 488 ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ-ਧਾਰਾ 342 ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ-ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ -ਕੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1923 ਦੇ XVIII ਦੁਆਰਾ "ਦੋਸ਼ੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਇਮਤਿਹਾਨ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡੈਮੋਲੋ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡੈਮੋਲੋ (1), ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ।

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੁਆਰਾ 25 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਨੰਬਰ 486 ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ

ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਨੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਰਿਵੀਜ਼ਨ. ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜ਼ੀਰਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ,, ਮਿਤੀ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 30 ਰੁਪਏ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਚਨ ਕੌਰ, ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਜੇ.ਐਨ. ਸੇਠ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਬੇਨੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜ਼ੀਰਾ, ਮਿਤੀ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਰੁ. Mst ਨੂੰ ਮਾਸਿਕ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਜੋਂ 30. ਬਚਨ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਚਨ ਕੌਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 488, ਸੀ.ਆਰ. ਪੀ. ਕੋਡ, ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 50 ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿ ਉਹ 9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਸਹੁਰਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਮਾੜੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਕੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1926 ਲਾਹੌਰ 667, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ. ਨੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਚਨ ਕੌਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਚਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੇ.ਐਨ. ਸੇਠ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਵਾਈ. ਪੀ. ਗਾਂਧੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਕੇਸ ਨੰਬਰ 74/3 ਆਫ਼ 1952, ਸ੍ਰੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਬੇਨੀ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਸੰਮਤ ਬਚਨ ਕੌਰ ਨੂੰ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 30 ਰੁਪਏ ਦੇਵੇ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ
ਨੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 435 ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
ਕੌਰ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਦੋਹਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ।
ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਸੀ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1952 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।, ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1926 ਲਾਹ. 667, ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਾਇ ਦੇ
ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂਚ
ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 342, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪੀ.ਸੀ., ਨੇ ਮੇਨਟੇਨੈਂਸ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਰੱਖ-
ਰਖਾਅ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"342(1)) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼
ਲਈ, ਕਾਉ ਕੋਰਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ
ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਰੇਗੀ।

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਬਾਹਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੋ।

(2) ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੂਠੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜਿਊਰੀ- (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਜਾਂ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(3) ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(4) ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

1923 ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ XVIII ਦੁਆਰਾ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (8) ਅਤੇ (9) ਨੂੰ ਮੁੜ-ਨੰਬਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ" (7)) ਅਤੇ (8)"। ਉਪਧਾਰਾ (8) ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਧਾਰਾ (9) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ "ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ" ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ ਧਾਰਾ (7) ਜੋ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੀ:

(5) ਦੋਸ਼ੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ"।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਦੋਸ਼ੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ - ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 340, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

340(1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 107, ਜਾਂ ਅਧਿਆਇ X ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ XI, ਅਧਿਆਇ XII ਜਾਂ ਅਧਿਆਇ XXXVI, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 552 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ

ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹੁੰ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਸੇਠ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕੋਲ 22 ਘੁਮਾਣ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਮੁਸਾਮ-ਮਤ ਬਚਨ ਕੌਰ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 6,000 ਜਾਂ 7,000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਸੱਮਤ ਬਚਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 400 ਜਾਂ 500 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 1500 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 24 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ 1953 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 282 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

675 HC-600-5-5-54-CP & S., Pb., ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਾਮ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted by: Jaswinder Kaur Translator